

THEATER | NEDERLANDSE PREMIÈRE | BUENOS AIRES, ARGENTINIË

GUILLERMO CACACE

El Mar de Noche

GUILLERMO CACACE OVER *EL MAR DEL NOCHE*

‘Het Westers theater is zeer fallisch en patriarchaal geweest’

Buenos Aires, de hoofdstad van Argentinië, heeft een bijzonder rijke theatertraditie.

Naast een commercieel theatercircuit dat vergeleken kan worden met West End en Broadway is er een ‘underground’ theaterscene van honderden kleine zaaltjes waar voorstellingen week na week spelen. Theatremakers hebben vaak hun eigen zaaltje, soms niet meer dan een garage of een omgebouwde woonkamer. Daarnaast geeft elke bewezen regisseur les en heeft zijn eigen ‘school’, een specifiek perspectief op theater en acteren.

El Mar del Noche is de uitkomst van een samenwerking van drie actieve personen binnen deze inspirerende theatercontext. Santiago Loza, de schrijver van het stuk, Guillermo Cacace, de regisseur (met inderdaad zijn eigen theaterzaal en theaterschool) en Luis Machín, gevierd acteur die met verschillende ‘meesters’ van het Argentijnse theater heeft gewerkt.

STADSSCHOUWBURG | 55 MIN

vr 24 t/m zo 26 aug | 20:00 uur

(zo 26 aug met nagesprek)

entree | 15

taal | Spaans met Nederlandse ondertiteling

N
D
E
R
L
A
N
D

‘We hebben het bedacht als een liefdesverhaal en verder niets’

Cacace nodigde Loza uit voor een drankje in een café in San Telmo omdat hij duidelijk wist waarom hij met een tekst van Loza wilde werken. “Van het theater dat op dit moment in Buenos Aires ontwikkeld wordt, vind ik het theater van Loza het minst intellectueel. Veel schrijvers opereren vanuit het vertrekpunt: ‘Ik heb iets van de wereld begrepen, nu wil ik dat aan de wereld vertellen.’ Op een gegeven moment verloor ik mijn interesse in die manier van werken. Ik was niet meer geïnteresseerd in een persoon die gelooft dat hij een bijzondere intellectuele lezing heeft en die zichzelf het recht geeft om het publiek hiermee te indoctrineren, alsof de schrijver weet hoe de wereld zou moeten zijn. Het viel mij op dat de teksten van Loza dit niet hebben. Hij wil een stem geven aan karakters, die op de meest intieme wijze vertellen vanuit puur verdriet, eenzaamheid of diepe verscheuring.”

Er volgden meerdere gesprekken om de tekst richting te geven, onder andere over hun inspiratiebronnen, Cacace: “Een van de dingen waarover we van gedachten wisselden was onze literaire honger: Santiago vertelde me uitvoerig over *De Profundis*, een brief van Oscar Wilde, en ik vertelde hem over *Dood in Venetië* van Thomas Mann. Verlieft op die personages verscheen de stem van de protagonist van *El Mar del Noche*. Een persoon in eenzaamheid die zijn geliefde probeert op te roepen, zonder dat die ooit komt. We hebben het bedacht als een liefdesverhaal en verder niets. Vervolgens begon de zoektocht naar een acteur.”

‘Op den duur moet je vadermoord plegen’

Luis Machin heeft in Buenos Aires dezelfde status als Pierre Bokma in Nederland, en dat wil wat zeggen in de stad waar acteur na taxichauffeur het meest beoefende beroep is. Cacace was verbaasd dat Machin op de uitnodiging inging: “Machin heeft verschillende eigenschappen die verder gaan dan enkel goed kunnen acteren, hij durft zich in ongemakkelijke situaties te werpen wat je niet vaak ziet bij acteurs die hun reputatie hebben gevestigd en bekend zijn bij het grote publiek. Het was een lange zoektocht om tot elkaar te komen omdat hij uit een heel andere theatertraditie komt, geschoold bij Deportiva Teatral, het gezelschap en de academie van Ricardo Bartis. Daarom hebben we anderhalf jaar gewerkt om elkaar helemaal te begrijpen.”

Wat Cacace’s visie op acteren en theater zo anders maakt dan die van de vorige generatie van ‘meesters’ in het Argentijnse theater is vooral de aandacht voor ‘het vrouwelijke’ op het toneel: “Ricardo Bartis is een van de belangrijkste theaterregisseurs en ik bewonder hem zeer, maar op den duur moet je vadermoord plegen. Het mes voor de moord wordt gescherpt door het idee dat hij werkt vanuit grootse theatraliteit, het doel is om iets te tonen. Wat wij Machin voorstelden was niet te tonen, maar te laten zien. Wat gebeurt er als we het toneel voorstellen als convex, een holle plek in plaats van concaaf, een bolle plek. Een toneel als een holte, een toneel waarvan de poreusheid de blik van de ander, het publiek, onderdak kan bieden. Een toneel dat breekt met het penetreren, met het fallische, met een toneel dat over een publiek heen stoot. Voor mij is dat een Westers theater waarin het toneelspel gekenmerkt wordt door vooruitgang en waarin acteurs spelen voor bewondering in de ogen van het publiek. En ik denk dat een dergelijk fallisch theater vandaag de dag in crisis raakt omdat er in de gehele wereld op politiek niveau dingen veranderen en er behoefte is aan meer vrouwelijkheid in het theater. Het Westers theater is eeuwenlang zeer fallisch en patriarchaal geweest en ik geloof dat er een toneel is dat meer convex, meer hol is en dat er op die manier een vrouwelijke ademhaling plaats kan vinden.”

El Mar del Noche betekent ‘de zee van de nacht’. Loza en Cacace nodigen het publiek uit om zich in deze zee onder te dompelen. Cacace: “We hopen bij het publiek perspectieven te creëren, zonder een gedwongen richting, maar open, vrije perspectieven.”

